

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Anskaffning av fordonssystem för övervakning i bussar

Föredragande landstingsråd: Dag Larsson

Ärendet

AB Storstockholms Lokaltrafiks hemställan om anskaffningsbeslut för utökning av installation av kameror i bussar inom Trygghetsprojektet.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att godkänna investering för 125 000 000 kronor i fordonssystem för två tusen bussar med övervakning i hela fordonet inklusive kommunikation till depåer och hantering och beställning av bilder från bussen under förutsättning att SL AB beviljas tillstånd för kameraövervakning

att beakta objektet i samband med beredningen av investeringsbudget för åren 2007-2011.

Bilagor

- 1 SL-förvaltningens tjänsteutlåtande
- 2 Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

2006-05-17
2006-06-19

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 17 juli 2006.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 8 augusti 2006.

Ärendet och dess beredning

AB Storstockholms Lokaltrafiks styrelse har den 30 maj 2006 beslutat att hemställa hos landstingsfullmäktige om godkännande av objektet Fordonssystem för 2000 bussar med övervakning i hela fordonet inklusive kommunikation till depåer och hantering och beställning av bilder för 125 miljoner kronor.

Mp-ledamoten antecknade följande särskilda uttalande:

”Det är viktigt att resenärer och personal känner sig trygga i kollektivtrafiken. Om anskaffning av kameror i detta syfte behöver göras så är det en nödvändig investering. Det är dock viktigt att detta görs restriktivt och att individernas integritet i hög grad beaktas. Att generellt installera kameror utan att noga göra en konsekvensanalys ur detta perspektiv är inte acceptabelt.

I samband med installationerna ska strålningsrisken följas upp och om denna visar sig bli hög måste åtgärder vidtas.”

SL-förvaltningens tjänsteutlåtande den 17 maj 2006 bifogas (bilaga).

Ärendet har remitterats till landstingsdirektören.

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 19 juni 2006 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta att godkänna investeringen för 125 miljoner kronor i fordonssystem för två tusen bussar med övervakning i hela fordonet inklusive kommunikation till depåer och hantering och beställning av bilder från bussen under förutsättning att SL AB beviljas tillstånd för kameraövervakning, att beakta objektet i samband med beredningen av investeringsbudget för åren 2007-2011.

Tjänsteutlåtandet har den 20 juni 2006 skickats för kännedom till investeringsberedningens ledamöter.

Centrala SamverkansGruppen (CSG) slutbehandlade ärendet den 3 maj 2006.

STYRELSESAMMANTRÄDE	ÄRENDE NR
2006 -05- 30	6

Styrelsen

Anskaffningsbeslut för utökning av installation av kameror i bussar inom Trygghetsprojektet

Bakgrund

SL samordnade under 2005 ett flertal olika investeringar inom ett projekt kallat Trygghetsprojektet. Projektet inför system för kameraövervakning på stationerna, ett nytt brandlarm för tunnelbanan, en skadegörelsedatabas etc. Inom projektets ramar har det funnits en post relaterat till upphandling och installation av kameran i 100 bussar.

Denna upphandling pågår och tilldelningsbeslut planeras under maj 2006. Genom det avtal som upphandlingen kommer att resultera i erhåller SL även rätt att avropa optioner tillräckliga för att införa samma system i samtliga fordon inom SL-trafiken, oavsett om det gäller bussar eller spårfordon.

I samband med införandet av den nya enkelbiljetten i SL-trafiken förväntas kontanthantering öka. Ett sätt att stävja den ökade hotbilden är att utöka införandet av kameraövervakning till samtliga bussar inom SL-trafiken.

Omfattning

Systemet som redan planeras inom ramen för redan fattat anskaffningsbeslut inom Trygghetsprojektet rymmer:

- System och kommunikation för hantering och beställning av bilder från bussen. Genom detta kan SL på ett enkelt sätt beställa hem efterfrågat material utan att behöva besöka bussen.
- Fordonssystem för 100 bussar med övervakning i hela fordonet.

Detta anskaffningsbeslut omfattar:

- Fordonssystem för 2 000 bussar med övervakning i hela fordonet.
- Kommunikation till depåer för hantering och beställning av bilder från bussen.

Kostnad och finansiering

Kostnaden per buss, inkluderat projektkostnader, installation och kommunikation beräknas till 62 500 kr vilket betyder en total kostnad med 125 mnkr. Av de 125 mnkr beräknas 25 mnkr belasta 2006 och 100 mnkr 2007.

Dessa medel finns ej avsatta i SLs nuvarande investeringsbudget. För närvarande pågår förhandlingar mellan Staten, Stockholms stad och Stockholms läns landsting (som representeras av SL) om hur intäkterna från försöket med trängselskatt i Stockholms stad ska återföras till regionen och hur medlen ska användas. En av de åtgärder som förts fram är en utökning av kameraövervakningen (CCTV) i bussar.

SL avser att hemställa hos landstingsfullmäktige om budgetmedel för investeringen.

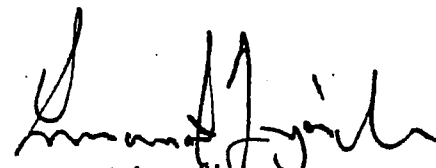
Tidplan

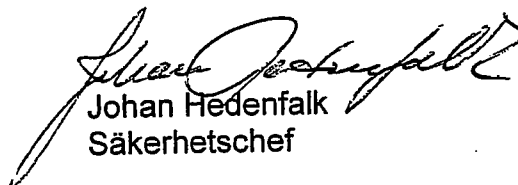
Installationen kommer att påbörjas under 2006 med de första 100 bussarna. Samtidigt kommer planering göras för resterande bussar som slutinstalleras under 2007.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta

- att hemställa hos landstingsfullmäktige om godkännande av objektet Fordonssystem för 2 000 bussar med övervakning i hela fordonet inklusive kommunikation till depåer och hantering och beställning av bilder från bussen för 125 mnkr,
- att uppdra åt verkställande direktören att efter godkännande i landstingsfullmäktige verkställa investeringen genom att avropa optioner motsvarande behovet i det avtal som planeras ingås efter tilldelningsbeslut, samt
- att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Lennart Jangåw
Verkställande direktör

Johan Hedenfalk
Säkerhetschef

Bilaga

1. Arbetsmiljöverket – Begäran om upplysningar.
2. PM – Fortsatt satsning mot våld och hot om våld vid visering och betalning på buss i SL-trafiken.
3. PM – Miljöpåverkan vid införandet av kameror i SL-trafikens bussar.

Distriktet i Stockholm
Mikael Syk, 08-475 01 32
stockholm@av.se

Busslink i Sverige AB
Box 6482
113 82 STOCKHOLM

Begäran om upplysningar

Arbetsmiljöverket har uppmärksammat att SL:s styrelse beslutat att införa en enhetstaxa om 20 kronor per resa inom kollektivtrafiken i Stockholms län från och med den 1 maj 2006.

Arbetsmiljöverket befarar att detta beslut kan komma att innebära att kontanthantering, inom de företag som bedriver kollektivtrafik, ökar i omfattning. Om kontanthantering ökar eller omfördelas så att vissa personalgrupper som exempelvis bussförare, spärrvakter eller annan personal får hantera mer kontanter kan detta innebära en utökad risk för rån för dessa personalgrupper.

Under januari 2006 har redan 4 rån mot personal inom kollektivtrafiken i Stockholms län anmälts till Arbetsmiljöverket. Under 2005 anmäldes 17 rån och under 2004 anmäldes 6 rån.

Arbetsmiljöverket anser, med stöd av den statistik som finns, att rånen mot den personal som hanterar kontanter inom kollektivtrafiken har ökat och tycker därför att det är viktigt att denna hantering minimeras så mycket som möjligt.

Enligt 8 § Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:1) om systematiskt arbetsmiljöarbete ska arbetsgivaren regelbundet genomföra skriftliga riskbedömningar i sin verksamhet.

Arbetsmiljöverket utgår från att Ni har för avsikt att genomföra en riskbedömning avseende de ökade riskerna för rån, på grund av ökad kontanthantering, som införandet av en enhetstaxa inom kollektivtrafiken i Stockholms län kan innebära.

**ARBETSMILJÖ
VERKET**

Datum
2006-02-14

Vår beteckning
AIST 2006/6984

Mot denna bakgrund vill Arbetsmiljöverket, enligt 7 kap 3 § arbetsmiljölagen (AML), ta del av denna riskbedömning med anledning av den beslutade övergången till enhetstaxa.

Arbetsmiljöverket, distriktet i Stockholm emotser Ert svar senast den 17 mars 2006.

Ansvarig inspektör på Arbetsmiljöverket, distriktet i Stockholm är:

för Connex spårbundet, Leif Lanninge,
för Swebus, Reyan Blomberg,
för Citypendeln och Roslagståg, Uwe Göpel,
för Connex buss, Åsa Larsson och
för Busslink, Douglas Melander

Håkan Edén
Stf. tillsynsdirektör

Kopia till:

Kommunal Stockholms län, Box 30027, 104 25 STOCKHOLM
SEKO Stockholm, Box 1149, 111 81 STOCKHOLM
Storstockholms lokaltrafik, SL Styrelse, 120 80 STOCKHOLM
Stockholms läns landsting, Trafiklandstingsrådet Anna Berger-Kettner,
Box 22250, 104 22 STOCKHOLM

N:\JURISTER\Syk\Diverse\Brev kollektivtrafiken Busslink.doc

Fortsatt satsning mot våld och hot om våld vid visering och betalning på buss i SL-trafiken

Under 2005 genomfördes en rad åtgärder för att minska risken för våld och hot om våld i SL-trafiken. Styrelsen beslutade bland annat om inrättande av gemensam trygghetscentral, säkrare kontanthantering i tunnelbanan och kameraövervakning i bussar.

Åtgärdsplan

SL fortsätter sin satsning för att minska risken för våld och hot om våld i samband med försäljning och visering av biljetter på följande sätt:

- minskat värde i förarkassorna, riktvärde 1500 kr
- förköpsrabatt på häfte med enkelbiljetter hos ombuden
- försäljning av enkelbiljetter hos alla ombud och i nya automater
- prissättning även i övrigt som uppmuntrar förköp
- ökad support till förarna ute i trafiken
- utökade rörliga väktarresurser
- utökad biljettkontroll kvällar och nätter alla dagar i veckan
- installation av övervakningskameror i samtliga bussar inom tre år
- SL tar initiativ till utredning där busstrafikentreprenörerna, fackliga företrädare och AMV deltar, om långsiktig lösning av hur kontant försäljning skall ske till resenärerna i busstrafiken

Kommentarer

Förarkassorna varierar avsevärt mellan linjer, tider och platser. Kassornas storlek (värdet av kontanter och biljetter tillsammans) idag varierar oftast mellan 2000 och 4000 kr. Ambitionen nu är att åtminstone halvera kassornas storlek i samband med att enhetstaxa införs vid kontant betalning.

De nya kontantbiljetterna kommer att säljas till förarna i mindre häften (40 st * 20 kr = 800 kr resp 40 st * 10 kr = 400 kr) vilket möjliggör flexibilitet och anpassning till lokala förhållanden.

I samband med att enhetstaxan introduceras kommer också ett 7-dagarskort börja säljas – under förutsättning av styrelsens beslut. Det nuvarande 1-dygnskortet får också en attraktivare prissättning. Dessa kort kan endast köpas som förköp vilket påverkar kontanthanteringen positivt.

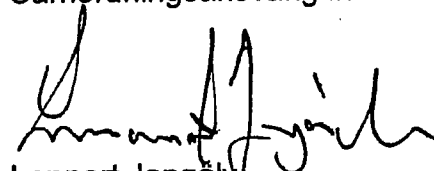
I övrigt kommer alla nuvarande ombud och försäljningsställen kunna sälja enstaka kontantbiljetter vilket tidigare inte varit möjligt. Antalet försäljningsställen har nu också kompletterats med 7-elevenbutikerna. En omfattande marknadsföring kommer att ske vid lanseringen av enhetstaxan och ett av budskapen är att köpa biljetter i förväg för att det är enkelt och prisvärt.

För att ytterligare minska kontanthantering i trafiken kommer biljettautomater att installeras på prov i utanför trafikmiljön med början den 15 april 2005. Testet avslutas den 1 juli och om det slår väl ut kommer ca: 200 automater att vara installerade på attraktiva ställen inom ett år vilket motsvarar en ökning av antalet försäljningsställen med 50 %. Inom 2 år kommer det nya resekortet, SL Access att ge oss möjligheter att ytterligare reducera kontanter i trafiken.

SL-styrelsen har tidigare beslutat att kameror skall installeras i ett hundratal bussar samt i alla nylevererade bussar. Vi kommer att föreslå nu styrelsen vid sammanträdet i april att installation görs i samtliga bussar under perioden 2006-2008.

Samordning och uppföljning av åtgärderna liksom det ovan nämnda utredningsuppdraget leds av SL i projekt där bussentreprenörerna och fackliga representanter deltar. AMV kommer att inbjudas delta i arbetet.

Samordningsansvarig inom SL är försäljningschef Jarl Klang.

Lennart Jangåw
Verkställande direktör

Miljöpåverkan vid införande av kameror i SL trafikens bussar.

SL planerar att införa kameraövervakning i SL-trafikens samtliga bussar. Kamerasystemet bygger på standard komponenter som används dagligen inom allt från fordon till kontor.

Systemet består av följande komponenter:

Kameror

Är kameror av nätverkstyp. Dessa ansluts som en vanlig dator i bussens interna nätverk. Dessa kameror uppfyller kraven:

WEE 2002/96/EC (Waste of Electrical and Electronic Equipment)

RoHS 2002/95/EC (Restriction Of the use of certain Hazardous Substances in electrical and electronic equipment)

Kameraleverantören garanterar att följande material ej används:

- Cadmium and cadmium compounds
- Lead and lead compounds
- Mercury and mercury compounds
- Hexavalent chromium compounds
- Polychlorinated biphenals (PCB)
- Polychlorinated naphthalenes (PCN, Cl=>3)
- Chlorinated paraffins (CP)
- Mirex (Perchlordecone)
- Polybrominated biphenals (PBB)
- Polybrominated diphenylethers (PBDE)
- Organic tin compounds (tributyl tin and triphenyl tin compounds, tributyl tin oxide TBTO)
- Asbestos
- Azo compounds
- Formaldehyde
- Ozone depleting substances
- Methyl bromide
- Radioactive substances

Kablage

Kamerorna ansluts med hjälp av Ethernet kablar, dvs vanligt datorkablage som även används på vanliga kontor. Genom att kamerorna även strömförsörjs genom denna kabel slipper separat strömförsörjningskabel anslutas.

Datorenhet

Kamerorna lagrar sina bilder på en dator som ansluts till det interna nätverket. Datorn är av typ ruggad standard dator. Som sådan uppfyller den ROHS-direktiven och tillverkaren använder inga farliga kemikalier.

Bussarna innehåller redan idag en mängd elektronik, bland annat en BussPC och radio. Utrustningen planeras att återanvändas till nya bussar i de fall bussarna skrotas ut. I de fall utrustning behöver skrotas hanteras det som elektronikskrot.

Den extra utrustning som nu planeras att installeras bedöms ej tillföra bussen någon extra nämnvärd miljöpåverkan.

Centrala delar

De centrala delarna består främst av ett antal servrar som innehåller programvara. Dessa kommunicerar med bussarna genom existerande infrastruktur på depåerna. Utbyggnad av kommunikationen från SL centralt till depåerna planeras. Detta kan påverka miljön i viss omfattning i de fall ytterligare kabel behöver förläggas i mark. Denna kabelförläggning ansvarar SLs leverantör Stokab alternativt Telia för. Detaljprojektering för detta är ännu ej genomförd.

Kalkyl för införande av kameror i SL trafikens bussar.

Beskrivning	pris	antal	totalt
Kamerasystem Innehåller system för inspelning, beställning av material och integration samt kameror som täcker hela bussens utrymme.	35000	2000	70000000
Installation Inkl busslogistik, hyra av bussar etc	15000	2000	30000000
Projektkostnader Innehåller projektfunktioner för planering, uppföljning under hela projektiden	6000000	1	6000000
Kostnader för kommunikation till depåer.	500000	30	15000000
Central programvara Programvara som integreras med SLs kamerahanteringssystem för att enkelt kunna beställa hem material från bussarna utan att behöva besöka bussen.	4000000	1.	4000000
Totalt			125000000
Totalt per buss			62500

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen har tagit del av SL:s underlag och har inga invändningar mot förslaget. I samband med införandet av Enkelbiljetten i SL-trafiken förväntas kontanthantering öka. Ökad risk för hot och våld har uppmärksammats i Arbetsmiljöverkets skrivelse AIST 2006/6984. För att minimera risker föreslår SL att alla bussar som används i SL-trafiken förses med kameraövervakning i hela fordonet.

Utrustningen bevakar och lagrar kontinuerligt digitala bilder i cirka 30 timmar med hjälp av Buss-PC, en investering som i stort sett har redan genomförts. Enligt gällande ordning har SL sökt tillstånd för kameraövervakning hos länsstyrelsen och besked förväntas i slutet av juni månad.

Från sin sida vill förvaltningen förtydliga att investeringen i fordonssystem för 125 mkr beräknas belasta år 2006 med 25 mkr och år 2007 med 100 mkr. Vad gäller år 2007 föreslår förvaltningen att effekterna av förslaget beaktas i samband med beredningen av investeringsbudget för åren 2007-2011. Angående medelsbehovet år 2006 föreslår förvaltningen att utgiften beaktas genom omprioritering inom SL:s totala investeringsram på 3 776 mkr.

Beträffande förhandlingarna mellan Staten, Stockholms stad och Stockholms läns landsting om de 200 mkr från trängselskatteförsöket som återförs till regionen bekräftar förvaltningen att en del av de medel som tillfaller landstinget kommer att användas för att delfinansiera investeringen i kameraövervakning i bussar.